

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη

Θέμα: Προστασία φωτορεπόρτερ από την αστυνομική αυθαιρεσία

Σύμφωνα με έγγραφη καταγγελία που δημοσιοποιήθηκε στον Τύπο και το Διαδίκτυο, στις 17 Μαΐου 2013, ο φωτορεπόρτερ του διεθνούς πρακτορείου Associated Press κ. Νίκος Γιακουμίδης οδηγήθηκε στην Ασφάλεια Θεσσαλονίκης από τον αξιωματικό κ. Θεμιστοκλή Παπούκνα και άνδρες της Ομάδας «Ζ», που επιχείρησαν να τον εμποδίσουν την ώρα που φωτογράφιζε έναν άστεγο στην πλατεία Αριστοτέλους. Ο αξιωματικός επισήμανε αρχικά στον φωτορεπόρτερ ότι τραβά πολλές φωτογραφίες, ότι μια δυο θα του έφταναν και τον ρώτησε αν είχε πάρει άδεια από τον άστεγο που κοιμόταν για να τον φωτογραφίσει.

Όταν ο καταγγέλλων επέδειξε την αστυνομική και τις επαγγελματικές του ταυτότητες (Γενική Γραμματεία Μέσων Ενημέρωσης, Ένωση Ανταποκριτών Ξένου Τύπου, Ένωση Φωτορεπόρτερ Ελλάδας), και όταν έγινε ταυτοποίηση των στοιχείων του, το κέντρο επιχειρήσεων δήλωσε ότι δεν υπάρχει οτιδήποτε επιλήψιμο σε βάρος του. Οι αστυνομικοί, ωστόσο, του διεμήνυσαν ότι σύμφωνα με ανώνυμη καταγγελία σε βάρος του, ο ίδιος φωτογράφιζε τους πελάτες της Eurobank στο απέναντι πεζοδρόμιο της οδού Τσιμισκή ενώ έκαναν συναλλαγές μέσω ATM. Μέσα σε 2-3 λεπτά, ο φωτορεπόρτερ βρέθηκε περιστοιχισμένος από άνδρες της ομάδας «Z», που χωρίς να του παράσχουν εξηγήσεις, τον οδήγησαν στην Ασφάλεια.

Δεν πρόκειται, βεβαίως, για μεμονωμένο περιστατικό. Σε πρόσφατη ανακοίνωση της Συντονιστικής Επιτροπής των Συνεργαζομένων Ενώσεων στο χώρο του Τύπου και των ΜΜΕ, καταγγέλλεται ότι την Τετάρτη 24 Απριλίου 2013, επικεφαλής διμοιρίας της Υ.Α.Τ που επιχειρούσε στην περιοχή γύρω από τα Προπύλαια κατά τη διάρκεια διαδήλωσης, προέβη σε εκφοβισμό και λεκτικές απειλές εναντίον του προέδρου της Ένωσης Φωτορεπόρτερ Ελλάδας, Μάριου Λώλου, και της φωτορεπόρτερ Τατιάνας Μπόλαρη, με σκοπό να παρεμποδίσει το έργο τους. Όπως καταγγέλλεται, οι φωτορεπόρτερ υποβλήθηκαν σε έλεγχο με προσχηματικές αιτιάσεις, και μολονότι ο αστυνομικός γνώριζε την ιδιότητά τους. Το μείζον, ωστόσο, δεν είναι ο έλεγχος καθαυτόν, καθώς ο εν λόγω αστυνομικός απαίτησε από τους φωτορεπόρτερ να σταματήσουν να φωτογραφίζουν, ζήτησε τις πολιτικές τους ταυτότητες, και αγνοώντας τις επαγγελματικές τους, τους απείλησε ότι εξαιτίας των τελευταίων θα «καταλήξουν μέσα». Στο πλαίσιο του υποτιθέμενου “ελέγχου”, και κατά τρόπο απροσχημάτιστο, ο εν λόγω αστυνομικός προειδοποίησε τους φωτορεπόρτερ πως, αν δει έστω και μία φωτογραφία άνδρα της Υ.Α.Τ στον Τύπο, θα υποβάλει μήνυση εναντίον τους.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι απειλές και οι ωμές απόπειρες εκφοβισμού των δύο φωτοεπόπτεο

έλαβαν χώρα τόσο ενώπιον συναδέλφων τους όσο και πολιτών. Ενδεικτική δε αυτής ακριβώς της αποθράσυνσης είναι η ανακοίνωση-απάντηση της Ένωσης Αστυνομικών Υπαλλήλων Αττικής (ημ. 29.4.2013). Όπως γνωρίζει ο υπουργός, στην ανακοίνωση αυτή: α) δεν αναφέρεται τίποτα σχετικό με τον καταγγελλόμενο εκφοβισμό και την παρεμπόδιση του έργου των φωτορεπόρτερ, β) αμφισβητείται απροσχημάτιστα το έργο αυτό (“ποιος έχει δώσει το δικαίωμα στον οποιοδήποτε φωτορεπόρτερ να φωτογραφίζει και να δημοσιοποιεί όπου και όποτε θέλει πρόσωπα χωρίς την άδειά τους”), γ) χλευάζεται το δημοκρατικό αίτημα οι αστυνομικοί να φέρουν διακριτικά ώστε να ελέγχονται ευκολότερα κρούσματα αυθαιρεσίας και παράνομης λειτουργίας, το χαρακτηριστικότερο δε, δ) δηλώνεται με θρασύτητα η περιφρόνηση προς τον πολιτικό έλεγχο και τον ίδιο το θεσμικό ρόλο του πολιτικού προϊσταμένου της ΕΛ.ΑΣ (γράφουν επί λέξει: “η προτροπή τους προς τον Υπουργού Δημοσίας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη να καταδικάσει το «απαράδεκτο γεγονός» του Αστυνομικού ελέγχου μας αφήνει παγερά αδιάφορους”).

Επειδή ο υπουργός γνωρίζει καλώς τι ισχύει κατά το νόμο, θα έπρεπε ωστόσο να γνωρίζει εξίσου καλώς τη διάσταση νόμου και πράξης, εν προκειμένω σε ό,τι αφορά τα εμπόδια και τη βία που υφίστανται οι φωτορεπόρτερ, και μεταξύ άλλων ο ίδιος ο καταγγέλλων πρόεδρος της Έ.Φ.Ε (τον Σεπτέμβριο του 2012, εξάλλου, το Μορφωτικό Ίδρυμα της Ένωσης Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και η Ένωση Φωτορεπόρτερ Ελλάδας διοργάνωσαν ημερίδα για το θέμα, υπό τον τίτλο “Η είδηση υπό διωγμό”).

Επειδή μια λειτουργία της Αστυνομίας που χαρακτηρίζεται από τέτοια, κάθε άλλο παρά “μεμονωμένα” περιστατικά, προσιδιάζει περισσότερο σε αυτή ενός αυτονομημένου μηχανισμού, που χλευάζει χωρίς προσήματα τον δημοκρατικό της ρόλο και τελικά θα μπορούσε να αποτελέσει και απειλή για τη δημοκρατία.

Επειδή η ελλιπής και διεκπεραιωτική ανταπόκριση του υπουργού σε όσα αναφέρονται στον κοινοβουλευτικό έλεγχο, και όσα επαναλαμβάνει η πλέον έγκυρη έκθεση, αυτή του Επιτρόπου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης Μούιζνιεκς, λαμβάνει πλέον διαστάσεις κραυγαλέας συγκάλυψης.

Επειδή πέρα από τα καταγγελλόμενα περιστατικά, η απουσία μέτρων προστασίας των φωτορεπόρτερ, στο πρόσφατο παρελθόν έχει στοιχίσει σοβαρούς τραυματισμούς, έχει δε συμβάλει στην κατακρήμνιση της χώρας μας στους δείκτες ελευθερίας του Τύπου (σύμφωνα με τους «Ρεπόρτερ Χωρίς Σύνορα», η Ελλάδα βρίσκεται στην 84η θέση, χαρακτηρίζεται δε «σκέτη καταστροφή» όσον αφορά το κοινωνικό και επαγγελματικό περιβάλλον για τους δημοσιογράφους και τους φωτορεπόρτερ.

Ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός:

1. Προτίθεται να αποδοκιμάσει την ανακοίνωση-απάντηση της Ένωσης Αστυνομικών Υπαλλήλων Αττικής, ως υπονομευτική για τη δημοκρατική τάξη που, κατά τον θεσμικό της ρόλο, οφείλει να υπερασπίζεται η ΕΛ.ΑΣ, αλλά και για την πολιτική εποπτεία της από το Υπουργείο; Προτίθεται, επίσης, να διερευνήσει τα καταγγελλόμενα από τις συνδικαλιστικές ενώσεις των εργαζομένων στα ΜΜΕ;
2. Προτίθεται, και πότε, να ανταποκριθεί στις συστάσεις του Επιτρόπου Μούιζνιεκς και να θεσπίσει ανεξάρτητο όργανο για την καταγγελία και τη διερεύνηση κρουσμάτων αστυνομικής αυθαιρεσίας, καθώς και τη δίωξη των αυτουργών τους;
3. Προτίθεται, και πότε, να αναλάβει τη σχετική νομοθετική πρωτοβουλία ώστε το προσωπικό της ΕΛ.ΑΣ των επιμέρους σωμάτων, και πριν απ' όλα των «ειδικών», να

φέρουν ανοικτά διακριτικά κατά την ώρα υπηρεσία τους;

4. Δεδομένων των εμποδίων και των κινδύνων που αποδεδειγμένα αντιμετωπίζουν στην Ελλάδα οι φωτορεπόρτερ, με ποιους τρόπους προτίθεται ο υπουργός να προστατεύσει την απρόσκοπτη άσκηση του επαγγέλματός τους ώστε να αποτραπούν σοβαρότερες βλάβες σε βάρος τους, και σε βάρος του λειτουργήματός τους;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Αλέξης Τσίπρας

Βασιλική Κατριβάνου

Νάντια Βαλαβάνη

Νίκος Βούτσης

Ιωάννα Γαϊτάνη

Δημήτρης Γάκης

Μαρία Διακάκη

Ηρώ Διώτη

Ρένα Δούρου

Θεόδωρος Δρίτσας

Κατερίνα Ιγγλέζη

Μαρία Κανελλοπούλου

Χρήστος Καραγιαννίδης

Μιχάλης Κριτσωτάκης

Βασίλης Κυριακάκης

Ζωή Κωνσταντοπούλου

Κώστας Μπάρκας

Μαρία Μπόλαρη

Σοφία Σακοράφα

Γιάννης Σταθάς

Αφροδίτη Σταμπουλή

Δημήτρης Στρατούλης

Δημήτρης Τσουκαλάς

Δέσποινα Χαραλαμπίδου

Βασίλης Χατζηλάμπρου